МОТИВИ

Относно: проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите

Предлаганият проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите е част от пакета законопроекти, чиято цел е да приведе в изпълнение приетите с Решение № 704 на Министерския съвет от 2018 г. (РМС № 704/2018 г.) мерки за трансформация на модела на административно обслужване в България.

С предложените промени специалният закон се привежда в съответствие с общите изисквания на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, Административнопроцесуалния кодекс, Закона за администрацията и Закона за електронното управление – отделните административни режими се уреждат на ниво закон с ясно посочване на изискванията за извършване на отделните административни услуги, сроковете, процедурите и необходимите документи.

Със законопроекта се цели да се осъществят промени в следните основни насоки:

Изпълнение на Решение № 704/2018 г. Разрешителните режими, въведени със закона, са регламентирани в подзаконови нормативни актове, поради което е налице несъответствие с изискванията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Така Законът за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите не установява особени правила, не определя срок за отстраняване на нередовности и не изключва приложимостта на института за мълчаливо съгласие при режимите по издаване на разрешение за производство, придобиване, внос, износ, съхраняване, прилагане и използване на ограничени количества наркотични вещества и техните препарати; издаване на разрешително за внос и износ на наркотични вещества; издаване на заповед за унищожаване на законно произведени, придобити и съхранявани наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, станали негодни за употреба; промяна на разрешение за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, издаване на лицензии, специални лицензии, и допълнения към тях за дейности с прекурсори.. Посочените административни режими са доказали своята практическа приложимост, тъй като се прилагат от дълги години. С настоящите законови промени се цели изцяло преминаване на режимите на ниво закон, като промени по същността на регулацията не се предвиждат.

Предлага се промяната в състава на Националния съвет по наркотичните вещества с цел осъществяване на по-ефективна работа на съвета чрез включване на лица, на които контрола върху наркотичните вещества, е в тясната отраслова компетентност. В състава на съвета, като заместник-председател се включва ресорен заместник-министър на здравеопазването вместо заместник-министър на правосъдието, тъй като в неговите функции е включена дейността на Националния съвет по наркотичните вещества и общинските съвети по наркотичните вещества. Като заместник-председател на Националния съвет по наркотичните вещества се включва заместник-министър на вътрешните работи вместо главният секретар на Министерство на вътрешните работи, във връзка с неговите компетенции.

Дава се възможност като членове на Експертния съвет по лечение на зависимости да се включат и други специалисти с опит в лечението на зависимости, като психолози и социални работници, тъй като тяхната професионална компетентност би имала важно значение в работата на съвета.

Предвиждат се изисквания относно образованието на лицата за заемане на длъжността председател и секретар на общинския съвет по наркотични вещества и експертите, работещи в превантивните информационни центрове. С предложените промени се цели оптимизиране и подобряване на оперативната работа на съществуващите към момента общински съвети по наркотични вещества и превантивно-информационни центрове по изпълнение на националната политика по намаляване търсенето на наркотични вещества и дейностите по Националната стратегия за борба с наркотиците.

Предвижда се оптимизиране на контрола върху лечението на лица, зависими от наркотични вещества, като наред с регионалните здравни инспекции като контролни органи се определят още Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ и Националният център по обществено здраве и анализи.

При осъществяване на контрол върху превенцията на употребата на наркотични вещества и намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества се вменяват контролни функции на Националния център по обществено здраве и анализи и от регионалните здравни инспекции.

Предвижда се при осъществяване на контрола върху психосоциалната рехабилитация на лица, които злоупотребяват или са зависими от наркотични вещества министърът на здравеопазването да се подпомага от служители от Националния център по обществено здраве и анализи, а министърът на труда и социалната политика - от служители от Агенцията за качеството на социалните услуги.

С предложените промени се цели синхронизиране на всички разпоредби на закона относно забраната за транзит през територията на страната на наркотични вещества от списъците по чл. 3, ал. 2 от същия закон. Синхронизирането е в съответствие с текста от Единната конвенция по упойващите вещества от 1961 г. и Конвенцията за психотропните вещества от 1971 г., съгласно които транзитът е забранен с изключение на случаите, в които има издадено разрешително за износ от компетентните органи на държавата износител.

С цел оптимизиране на регулаторните режими в областта на наркотичните вещества и намаляване на административната тежест за бизнеса се предлага изменение, съгласно което за установяване на съответствието на фактическите условия с изискванията към сградите и помещенията, в които ще се извършват дейности с наркотични вещества, да бъде достатъчно да се представи копие от част „архитектурна“ на одобрения проект или на екзекутивната документация, или архитектурен проект-заснемане на сградите и помещенията, в които ще се извършват дейности с наркотични вещества.

Предвид функциите, с които е натоварен отговорният магистър-фармацевт, произтичащи от нормативната база, техният продължителен и траен характер, съдържащ множество повтарящи се операции, е предвидено отговорните магистър-фармацевти по чл. 34 от закона да бъдат в трудово правоотношение, съответно с договор за възлагане на управлението. Това обстоятелство ще бъде служебно установявано в хода на административната услуга по издаването или промяната на лицензиите. По този начин ще се гарантира спазването на предвидените в закона функции и отговорности, вменени на магистър-фармацевта по чл. 34 от закона.

Отпада изискването за издаване на наредба на Министерския съвет с предмет определяне на реда за издаване на разрешение за снабдяването и съхраняването на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, в специалните складове на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и във военновременните запаси на Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната. Анализът показва, че съществуващата нормативна уредба на Закона за държавните резерви и военновременните запаси и подзаконовите нормативните актове към него е изчерпателна по отношение на специфичните дейности, осъществявани в държавните резерви и военновременните запаси, включително и тези със снабдяването и съхраняването на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества. Съгласно

направените изменения в чл. 55, ал. 1 от закона, не е необходимо същите да получават лицензия или разрешение за осъществяване на тези дейности по реда на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.

Съгласно действащия чл. 57 от закона, плавателни съдове, вписани в регистъра на корабите на Република България, и въздухоплавателни средства, вписани в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства на Република България, могат да съхраняват минимални количества лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за оказване на първа помощ при спешни случаи при условия и по ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването. С предложената промяна се цели да се разшири обхвата на цитираната норма, включващ и реда за снабдяване и съхраняване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за оказване на първа помощ при спешни случаи на борда на кораби и въздухоплавателни средства.

Предлага се прецизиране на забраната за реклама на наркотични вещества и растения от списъците по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3 от закона и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества. Целта е да се обхванат всички хипотези на реклама, тъй като по смисъла на § 1, т. 29 или 30 от допълнителните разпоредби на закона е налице реклама само когато тя е осъществена пред обществеността.

С цел оптимизиране на контролните дейности за спазване на законовите изисквания за работа с наркотични вещества се предлага нова административнонаказателна разпоредба, с която се въвежда възможността за ангажиране на административнонаказателна отговорност при нарушаване на условията и реда, при които е издадено разрешение за дейности по чл. 73, ал. 1 и съгласието за осъществяване на програма за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества по чл. 84б, ал. 3 от закона.

Прецизират се текстове относно регламентиране на механизъм за финансиране на дейностите по намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества и психосоциалната рехабилитация на лица, които злоупотребяват или са зависими от наркотични вещества.

Финансирането на дейностите, включени в програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества ще се осъществява със средства, в рамките на одобрените по бюджета на Министерството на здравеопазването за съответната година за изпълнението на Националната стратегия за борба с наркотиците.

Финансирането на програмите за психосоциална рехабилитация ще се извършва от общините, в рамките на средствата за тези дейности по държавния бюджет чрез общинските бюджети като делегирани от държавата дейности за съответната година.

Прецизират се текстове, касаещи дейности с прекурсори и съхранението на представителни проби от иззети незаконно засети растения, наркотични вещества и прекурсори. Прецизират се и разпоредби във връзка с осигуряване прилагането на Регламент (ЕО) № 273/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно прекурсорите на наркотичните вещества, Регламент (ЕО) № 111/2005 на Съвета относно определяне на правила за мониторинг на търговията между Общността и трети страни в областта на прекурсорите, както и на Делегиран Регламент (ЕС) № 2015/1011 на Комисията от 24 април 2015 г. и Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/1013 на Комисията от 25 юни 2015 .

Към институциите, извършващи експертно изследване на наркотични вещества, се добавя и Военномедицинска академия. Целта е да се осигури възможност на специализираните химико-токсикологични лаборатории за максимално бързо идентифициране на наркотични вещества и последвалите диагностично-лечебни дейности в редица случаи, свързани с употреба или отравяне, както и други спешни изследвания на наркотични вещества по разпореждане на органите на досъдебното производство и съда.